

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΠΕ-01	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Νευροβιολογία, ψυχοφαρμακολογία και αιτιοπαθογένεια της εξάρτησης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=829		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στόχος του μαθήματος είναι η κατανόηση των νευροβιολογικών μηχανισμών που διέπουν τη χρήση ουσιών, την κατάχρηση και την εξάρτηση. Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάζονται οι κυριότερες νευροβιολογικές και βιοψυχολογικές προσεγγίσεις του εθισμού, τα νευρωνικά κυκλώματα και οι νευροδιαβιβαστές που εμπλέκονται στις διαφορετικές φάσεις της εθιστικής συμπεριφοράς, καθώς και η συμβολή γενετικών, επιγενετικών και περιβαλλοντικών παραγόντων στην αιτιοπαθογένεια της εξάρτησης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον τρόπο με τον οποίο η χρόνια έκθεση στις εξαρτησιογόνες ουσίες, σε αλληλεπίδραση με τους παραπάνω παράγοντες, επιφέρει μεταβολές στη λειτουργία του εγκεφάλου που συμβάλλουν στην ανάπτυξη και διατήρηση της εξάρτησης. Επιπλέον, εξετάζονται ο μηχανισμός δράσης, οι φαρμακολογικές ιδιότητες και οι επιδράσεις των κυριότερων κατηγοριών εξαρτησιογόνων ουσιών στον εγκέφαλο και στη συμπεριφορά.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες θα είναι σε θέση να:

1. Περιγράφουν τις βασικές αρχές της φαρμακολογίας που διέπουν τη δράση των εξαρτησιογόνων ουσιών.

2. Αξιολογούν τα πλεονεκτήματα και τους περιορισμούς των σύγχρονων νευροεπιστημονικών μοντέλων και των βιοψυχολογικών προσεγγίσεων που χρησιμοποιούνται για τη μελέτη των διεργασιών που διαμεσολαβούν στην ανάπτυξη του εθισμού. 3. Εξηγούν τον ρόλο των εγκεφαλικών κυκλωμάτων και των νευροδιαβιβαστών στις διαφορετικές φάσεις της εθιστικής συμπεριφοράς. 4. Ερμηνεύουν τη συμβολή γενετικών, επιγενετικών και περιβαλλοντικών παραγόντων στην προδιάθεση για ανάπτυξη εθισμού. 5. Περιγράφουν τον μηχανισμό δράσης, τις φαρμακολογικές ιδιότητες και τις επιδράσεις των κυριότερων εξαρτησιογόνων ουσιών.																			
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;. <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td><td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td></tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td><td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td></tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td><td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td><td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td></tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td><td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td><td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td><td>.....</td></tr> <tr> <td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td><td>Άλλες...</td></tr> <tr> <td></td><td>.....</td></tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον		Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...		
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																		
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																		
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																		
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																		
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																		
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																		
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον																			
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...																		
																			
- Κατανόηση των βιοψυχολογικών θεωριών και σύνθεση νευροεπιστημονικών δεδομένων και πληροφοριών που αφορούν στη χρήση ουσιών, την κατάχρηση και την εξάρτηση - Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών - Αυτόνομη εργασία - Ομαδική εργασία - Λήψη αποφάσεων - Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής - Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																			

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Στο μάθημα παρουσιάζονται οι κυριότερες νευροβιολογικές και βιοψυχολογικές θεωρίες που ερμηνεύουν τη χρήση ουσιών, την κατάχρηση και την ανάπτυξη της εξάρτησης. 2. Θα μελετηθούν οι νευροβιολογικοί και συμπεριφορικοί μηχανισμοί που εμπλέκονται στην ανάπτυξη του εθισμού και στις συχνές υποτροπές που χαρακτηρίζουν την εξάρτηση από ουσίες και εξαρτητικές συμπεριφορές. 3. Θα παρουσιαστούν οι φαρμακολογικές ιδιότητες και οι δράσεις των σημαντικότερων εξαρτησιογόνων ουσιών, καθώς και οι βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επιπτώσεις της χρήσης τους στη σωματική και την ψυχική υγεία. Αναλυτικό περίγραμμα - Τι είναι ο εθισμός. Εθιστικές ουσίες: ταξινόμηση, χαρακτηριστικά και επικινδυνότητα - Ζωικά μοντέλα μελέτης του εθισμού στις νευροεπιστήμες - Βασικές αρχές φαρμακολογίας - Νευρωνικά κυκλώματα και νευροδιαβιβαστές που σχετίζονται με τις οξείες ενισχυτικές δράσεις εθιστικών ουσιών (τοξίκωση) - Νευρωνικά κυκλώματα και νευροδιαβιβαστές που σχετίζονται με τη στέρηση - Νευρογνωστικά ελλείμματα και ο ρόλος τους στην κατάχρηση ουσιών και τον εθισμό. Νευροβιολογικοί μηχανισμοί της υποτροπής. - Γενετικοί παράγοντες και προδιαθεσιμότητα στην κατάχρηση ουσιών και τον εθισμό - Ο ρόλος του στρες και του άξονα υποθαλάμου–υπόφυσης–επινεφριδίων στον εθισμό και την υποτροπή
--

9. Μείωση βλάβης: Θεωρία και πράξη
10. Εξάρτηση από νικοτίνη - Διακοπή καπνίσματος
11. Παρουσιάσεις ΜΦ
12. Παρουσιάσεις ΜΦ
13. Παρουσιάσεις ΜΦ

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση Τ.Π.Ε στη διδασκαλία. Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-learn.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 (1,56 ECTS)
	Αυτοτελής μελέτη	41(1,64 ECTS)
	Παρουσιάσεις ΜΦ	55 (2,20 ECTS)

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Koob, G.F., Arends, M., & Le Moal, M. (2014). <i>Drugs, addiction, and the brain</i> . Amsterdam: Academic Press.
2. Meyer, J.S., & Quenzer, L.F. (2005). <i>Psychopharmacology: Drugs, the brain and behavior</i> . Sunderland, Massachusetts: Sinauer.
3. Advocat, C.D., Comaty, J.E., & Julien, R.M. (2020). <i>Julien's Ψυχοφαρμακολογία: Ένας πλήρης οδηγός για τις δράσεις, τις χρήσεις και τις ανεπιθύμητες ενέργειες των ψυχοτρόπων φαρμάκων</i> . Αθήνα: Broken Hill Publishers Ltd. (Γενική Επιμέλεια – Συντονισμός Ελληνικής Έκδοσης του Julien's <i>Primer of Drug Action</i> , 14th edition).
4. Σειρά άρθρων που βρίσκονται στο e-learn.

